

El procés comptable dels instruments de patrimoni - Constitució d'empreses

Unitat 5

1. Els instruments de patrimoni

Fins ara hem observat que l'**Actiu de l'empresa recull les inversions que aquesta ha efectuat**, és a dir, els elements concrets en què s'han materialitzat els recursos amb què l'empresa comptava. També rep el nom **d'estructura econòmica**.

Per a l'adquisició d'aquests elements, l'empresa necessita finançament, que pot aconseguir de tres maneres:

a) Per mitjà de capital prestat procedent de fora l'empresa, amb l'obligació de tornar aquests fons, la qual cosa genera **passius financers**.

b) Mitjançant **subvencions**, és a dir, quantitats rebudes però que NO cal retornar.

c) A través d'**aportacions dels propietaris de l'empresa i dels resultats que obté al llarg dels anys i que conserva en lloc de repartir-los als socis amb forma de dividends**. Amb els beneficis que no es distribueixen als socis i es conserven, l'empresa constitueix les seves **reserves**. La utilització d'algunes reserves està limitada a allò que estableix la llei, d'altres poden estar utilitzades lliurement pels socis o accionistes.

$$\text{Actiu} = \text{Patrimoni net} + \text{Passiu}$$

2. La constitució de la societat amb aportacions dineràries

La participació dels socis a l'empresa es pot produir en el moment de la constitució o posteriorment a les ampliacions i a les reduccions de capital que l'empresa pugui realitzar.

Analitzarem aquest tema des del punt de vista de les societats anònimes. En aquest tipus de societats el capital social està dividit en parts iguals que es denominen **accions**, les quals tenen un valor nominal.

$$\text{Actiu} = \text{Patrimoni net} + \text{Passiu}$$

- **(100) Capital social.** Capital escripturat a les societats que tinguin forma mercantil. Fins al moment de la seva inscripció registral, l'emissió i subscipció d'accions o participacions es registrarà d'acord amb el que disposa el **subgrup 19**:
- **(190) Accions o participacions emeses**
- **(194) Capital pendent d'inscripció**
- **(103) Socis per per desemborsaments no exigits**
- **(113) Reserves voluntàries:** en el moment de la constitució s'originen despeses per a l'empresa que aquesta ha de comptabilitzar no com a despeses de l'exercici, sinó minorant (restant) un compte de reserves.
- **(558) Socis per desemborsaments exigits sobre accions o participacions ordinàries.**

Les accions en què es divideixi el capital de la societat anònima hauran d'estar íntegrament subscrites pels socis, i desemborsat, **com a mínim, en una quarta part el valor nominal** de cada una en el moment d'atorgar l'escriptura de constitució de la societat o d'execució de l'augment de capital social.

Exemple - Constitució de societats

El dia 1 d'abril de 20X0 es constitueix anònima 'New Pyme, SA' amb un capital social de 100.000€ dividit en accions d'1€ de valor nominal. El desemborsament que es realitzarà en el moment de la subscripció de les accions és el mínim previst legalment.

- Els subscriptors de les accions realitzen el seu desemborsament el dia 10 d'abril. La societat s'inscriu en el Registre Mercantil el dia 15 d'abril.
- Les despeses d'escriptura, gestoria i inscripció al Registre Mercantil han ascendit a 5.000.€
- El dia 1 de setembre se sol·licita als accionistes un dividend passiu per l'import pendent que es atés per tots els titulars de les accions.

Exemple - Constitució de societats

- **A 1 d'abril per l'emissió de les accions**

100.000€ (190) Accions o participacions emeses

(194) Capital emès pendent d'inscripció 100.000€

- **Per la subscripció de les accions**

100.000€ (103) Socis per desemborsaments no exigits

(190) Accions o participacions emeses 100.000€

- **A 10 d'abril, pel desemborsament del mínim legal (25% del valor nominal de cada acció) per part dels accionistes**

25.000€ (572) Bancs

(103) Socis per desemborsaments no exigits 25.000€

Exemple - Constitució de societats

- **A 15 d'abril per la inscripció al Registre Mercantil**

100.000€	(194) Capital pendent d'inscripció	(100) Capital social	100.000€
----------	------------------------------------	----------------------	----------

- **També per les despeses de constitució, que ascendien a 5.000€**

5.000€	(113) Reserves voluntàries	(572) Bancs	5.000€
--------	----------------------------	-------------	--------

- **A 1 de setembre, per la sol.licitud del dividend passiu per part del capital social no desemborsat:**

75.000€	(558) Socis per desemborsament exigits sobre accions o participacions ordinàries	(103) Socis per desemborsaments no exigits	75.000€
---------	--	--	---------

Exemple - Constitució de societats

- Pel cobrament del dividend:

75.000€	(572) Bancs	(558)	75.000€

Exercici 1.

El dia 1 d'abril de 20X0 es constitueix la societat VFR, S. A., amb un capital social de 70.000 €, dividit en accions de 5€ de valor nominal. El desemborsament que s'efectua en el moment de la subscripció de les accions és el mínim previst legalment. Els subscriptors de les accions fan el desemborsament el 5 d'abril. La societat s'inscriu al Registre Mercantil el dia 10 d'abril. Les despeses d'escriptura, gestoria i inscripció al Registre Mercantil han pujat a 2.800 €, i les de formació del personal inicial, a 1.200 €. El dia 1 d'agost es sol·licita als accionistes un dividend passiu per l'import pendent, que és atès per tots els titulars de les accions. Fes les anotacions comptables corresponents.